

Οι κεραμείς του νησιού αυτού άργησαν να αναπτύξουν έναν ΥΓ ρυθμό, και κατόπιν άργησαν να τον ξεπεράσουν. Από το 730 π.Χ. περίπου και πέρα κατασκευάζουν τεφροδόχα αγγεία με ή χωρίς λαιμό. Η παραλλαγή χωρίς λαιμό χρονολογείται στο τέλος του 8ου αι., με μαύρο ακόμη γάνωμα στο μεγαλύτερο μέρος, που θυμίζει τα κρητικά παράλληλα.

Ο ντόπιος πηλός είναι χονδροειδής και ηφαιστειακός, γι' αυτό και δεν κατασκεύαζαν συχνά αγγεία μικρότερου μεγέθους. Οι χειροποίητες χύτρες και οι κάδοι κατασκευάζονταν επί τόπου, όπως και μερικοί γραπτοί ΥΓ σκύφοι, κάνθαροι και πινάκια. Γενικά όμως οι Θηραίοι προτιμούσαν να εισάγουν κεραμική καλής ποιότητας από την Κόρινθο και, σε μερικές περιπτώσεις, από την Κρήτη, τη Ρόδο, την Αττική και τη Μήλο. Εισήγαγαν επίσης αρκετές τεφροδόχους υδρίες του γραμμικού νησιώτικου ρυθμού, οι οποίες, παρά τα τολμηρά πρώιμα ανατολίζοντα μοτίβα τους, δεν κατάφεραν να επηρεάσουν την απολιθωμένη Υπογεωμετρική διακόσμηση των ντόπιων αμφορέων.

Δύο νεκροταφεία τα οποία εξυπηρετούσαν τη σημαντικότερη πόλη, μας δίνουν πληροφορίες για την γεωμετρική Θήρα. Το ένα βρίσκεται στη νότια πλευρά της ακρόπολης, πάνω από την παραλία (Μεσάβουνο), και το άλλο στη νοτιοδυτική πλευρά του διάσελου (Σελλάδα) που ενώνει το Μεσάβουνο με το ύψωμα του Προφήτη Ηλία. Και τα δύο νεκροταφεία χρησιμοποιήθηκαν αδιάλειπτα από τις αρχές του 8ου έως και τον 6ο αι. Προτιμούσαν την πρακτική της καύσης και τοποθετούσαν τις στάχτες σε τεφροδόχους, σε χονδροειδείς πίθους ή (σπανίως) σε χάλκινους λέβητες. Σε παρόμοια αγγεία ενταφίαζαν τα νήπια. Τα κτερίσματα τοποθετούνταν γύρω από την τεφροδόχο, όπως και στη Κρήτη. Πριν από το 700 π.Χ. μπορούν να χρονολογηθούν, εκτός από την κεραμική, λίγες χάλκινες πόρπες του τύπου IV του Blinkenberg (με ψηλά στενά πλακίδια και ένα ή περισσότερα εξάρματα στο τόξο).

Μερικές από τις τεφροδόχους (π.χ. Σελλάδα ταφ. 18) τοποθετήθηκαν μεμονωμένες στην πλαγιά του λόφου, αλλά κατά τη διάρκεια του 8ου αι. συνήθιζαν να τοποθετούν τις στάχτες μέσα σε λιθόκτιστους οικογενειακούς ταφικούς θαλάμους. Το νεκροταφείο του Μεσάβουνου, που καλύπτει έξι πλατώματα στην απότομη πλαγιά του λόφου, σχεδιάστηκε με προσοχή: στην πλαγιά ανοίχτηκαν ειδικοί χώροι για τις πυρές και πολλοί τάφοι τοποθετήθηκαν σε σειρές, παράλληλα με τους αναλημματικούς τοίχους, που είχαν ήδη κατασκευαστεί για τη διαμόρφωση του πλατώματος. Ένας από τους πρωιμότερους είναι ο τάφος 29, κτισμένος μπροστά σε έναν βράχο, που αποτελεί καλό παράδειγμα θηραϊκού οικογενειακού ταφικού μνημείου. Καταλαμβάνει ένα στενό πλάτωμα, έχει ορθογώνιο θάλαμο με εσωτερικές διαστάσεις 2,40X1,30 μ., και πρόσβαση με πόρτα πλάτους μισού μέτρου, που ανοίγεται στον παχύ πλάγιο τοίχο. Βρέθηκαν τέσσερις από τις μακριές σχιστόπλακες που αποτελούσαν τη στέγη. Στο δάπεδο υπήρχαν δώδεκα καύσεις ενηλίκων

και ίσως ένας ενταφιασμός νηπίου. Οι πρωιμότερες καύσεις ήταν στις δύο ακραίες γωνίες και χρονολογούνται στη Μυκηναϊκή εποχή. Η νεότερη καύση βρίσκεται μέσα σε αμφορέα του γραμμικού νησιώτικου ρυθμού του πρώιμου 7ου αι.

Η Θήρα δίνει την εντύπωση μιας συντηρητικής κοινωνίας, που δεν ενδιαφερόταν για τις καινοτομίες του υπόλοιπου κόσμου. Μιας ήσυχης κοινωνίας, στην οποία διαδοχικές γενιές ανθρώπων αναπαύονταν στους οικογενειακούς τους τάφους.